

PRIMJERI ARGUMENATA ZA POBIJANJE

Zadatak 1: Pred vama se nalazi 5 teza s raspisanim argumentima. Odaberite 1 tezu te pobijte argument strane afirmacije

Zadatak 2: Na istoj ili različitoj tezi odaberite argument negacije i pobijte ga

Zadatak: Pred vama se nalazi 5 teza s raspisanim argumentima. Odaberite po jedan argument afirmacije i negacije te ga pobijte.

Načine pobijanja možemo prikazati na tezi "Nejednakost žena i muškaraca treba rješavati pozitivnom diskriminacijom žena" (definicija pozitivne diskriminacije - davanje povlastica diskriminiranoj skupini u odnosu na većinsku, npr. kvote za žene u parlamentu).

Načini na koje možemo pobiti argument su:

a) Argument nije dovoljno važan - povećanje u količini žena koje će politički participirati je toliko maleno da argument o većoj participaciji žena donosi premalo dobrobiti

b) Argument nije povezan sa tezom - primjerice argument koji tvrdi „Ako uvedemo kvote za žene u parlamente, povećat će se opća izlaznost na izbore“ nije povezan s onime što teza nalaže, a to je nejednakost žena i muškaraca

c) Tvrdnja argumenta nije dokazana u objašnjenju - afirmacija tvrdi da veći broj žena u saboru dovodi do boljih odluka parlamenta, ali nisu pokazali tu uzročno-posljedičnu vezu

d) Argument nije (točno) potkrijepljen - primjerice nije točno da je Kazahstan uveo ovaj model / nametanje jednakosti nije vrijednost za koju se zalažemo / tvrdnja da afirmiranje teze dovodi do veće tolerancije je naprosto netočna

e) Naša strana bolje ostvaruje argument - negacija će bolje ostvariti jednakost muškaraca i žena tako što će uvesti svoj (kontra)plan strožih zakonskih kazni u slučaju nejednakosti nad ženama (primjerice, poslodavci će plaćati 20% veće kazne ukoliko su žene na radnom mjestu manje plaćene nego muškarac na istoj poziciji)

Ponuđene teze su:

1. ODS da je cenzura umjetnosti opravdana
2. ODS da je državno financiranje profesionalnog sporta opravdano
3. ODS da reklame namijenjene djeci treba zabraniti
4. ODS da treba uvesti kvote za žene u Sabor
5. ODS da visoko obrazovanje treba biti javno financirano

Primjeri argumenata:

1. ODS DA JE CENZURA UMJETNOSTI OPRAVDANA

Afirmacija

A1: ZAKONSKA ZAŠTITA

Smatramo da je umjetnost (bilo pisana, izvedbena, slikarska, kiparska, filmska itd..) jednako treba podvrgnuti zakonu o mržnji, svim zakonima koji štite ljudsko dostojanstvo te Deklaraciji UN-a o ljudskim pravima kao i bilo koji drugi oblik izražavanja. Iz toga slijedi da ako je neki oblik umjetničkog izražavanja protivan tim zakonima, onda je i cenzura opravdana.

U onim zemljama u kojima se ti zakoni ne primjenjuju, smatramo da je zaštita javnog mnijenja i demokratskih vrijednosti povrijeđena ili ne postoji. Te države bi trebale težiti ostvarenju ovakvog sustava zaštite ljudskog dostojanstva, jer se bez njega ne može se postići opća jednakopravnost.

Primjeri: karikature vjerskih ličnosti, karikature religijskih skupina (Židovi u 20.st), one umjetnosti koje izražavaju podršku nasilju i ksenofobiji i svakom napadu prema ljudskom dostojanstvu (problem rasizma nad afroameričkim stanovništvom u SAD-u), primjeri iz pop-kulture i u industriji glazbe.

Negacija

N1: NARUŠAVANJE UMJETNIČKE SLOBODE I MOGUĆNOST ZLOUPORABE

Cenzura je postupak koji omogućava da se napravi svojevrsna valorizacija umjetnosti; da se odredi koje umjetničko izražavanje je „podobno“, a koje nije. To znači da se umjetnost vrednuje ne po tome koja je njena intrinzična vrijednost već po tome koliko ona nekome odgovara. Odbacivanjem bilo kojeg oblika umjetnosti putem cenzure znači nekoj vrsti izražavanja ne dati priliku da ju javnost ocijeni i znači diskriminirati one koji tu umjetnost stvaraju čime se narušava sloboda izražavanja. Vrijednost umjetnosti na kraju određuje njena publika, pa ako je neka umjetnost takva da je uvredljiva javnom mnijenju ona neće ni postići neku veću vrijednost u javnosti, ali smo joj ipak dali priliku da u javnost izađe i da bude ocijenjena na ravnopravnoj osnovi. (Primjeri : Leonardo Da Vinci - tajno i nezakonito seciranje tijela, Galileo Galilei, nacistička Njemačka - zabrana ekspresionističkih umjetničkih pravaca npr. Picasso, Chagall, moderne jazz glazbe, cenzura književnih djela).

Cenzura umjetnosti je specifična za totalitarne režime desnog i lijevog krila u kojima se umjetnost smatra svrhovitom isključivo u korist države i njene propagande i u doba ratnog stanja (nacistička Njemačka, fašistička Italija, komunistički SSSR, Jugoslavija)

2. ODS DA JE DRŽAVNO FINANCIRANJE PROFESIONALNOG SPORTA OPRAVDANO

Afirmacija

A1: Promoviranje zdravog života

Na svijetu mogu postojati tisuće amaterskih klubova, ali ako netko ne potakne interes mladih da se u njih uključe ako im netko ne služi kao primjer onda će ti klubovi biti prazni. Ulaganje u profesionalni sport je ulaganje u promoviranje zdravog života i višestruko je isplativo za državu kroz poticanje ljudi da žive zdravije i da se bave sportom.

Kriterij kojim se vodimo: Podizanje kvalitete života građana

Kroz sport, a pogotovo kroz profesionalni sport i uspjehe profesionalnih sportaša promovira se zdrav način života i pozitivan stvar prema kompetitivnosti. U međunarodnom kontekstu promovira se i Hrvatska država. Ovo su samo neke od koristi sporta i profesionalnog sporta i zbog toga je financiranje sporta ne samo opravdano već i vrlo važno.

Negacija

N1: Neefikasnost trošenja na profesionalni sport

Uloga države je trošiti novac na način da od toga profitira maksimalan broj građana. Kada kažemo profitira, mislimo na materijalni i nematerijalni profit.

Financiranjem profesionalnog sporta jako malo građana materijalno profitira, a nematerijalni profit poput zadovoljstva ili euforije nije dovoljno dobar razlog da bi se financirao profesionalni sport. Postoje tisuće načina na koji bi se novac uložen u profitne profesionalne klubove mogao uložiti u promoviranje amaterskog i puno inkluzivnijeg i čak zdravijeg bavljenja sportom. Znači, ne moramo ni promijeniti područje financiranja – sport – da bi neulaganjem u profesionalni sport mogli osloboditi novce za puno pametnije načine bavljenja sportom.

Ne postoje dokazi koji bi rekli da se građani ne bave sportom ako nema izrazito razvijenog profesionalnog sporta, a postoje brojni dokazi da se financiranjem amaterskog sporta može potaknuti puno veći broj građana da se uistinu bave sportom, a ne da ga samo gledaju.

Raditi nešto što je neefikasno je u kontekstu državnog trošenja novca i neodgovorno, stoga smatramo da financiranje profesionalnog sporta nije opravdano

3. ODS DA REKLAME NAMIJENJENE DJECI TREBA ZABRANITI

Afirmacija

A1: Manipulacija djecom

Reklame su općenito manipulativne i imaju utjecaj i na odrasle – formirane ljude, ali njihov je utjecaj na djecu nemjerljiv, jer ona još ne znaju razlikovati reklamu od „običnog“ programa i neusporedivo su podložnija utjecajima od odraslih ljudi

Djeca uče nesvjesno oponašajući i nemaju mogućnost kritičkog odmaka od sadržaja koji im se sugerira, zato ne smiju biti meta manipulativnih sadržaja kao što su reklame. Do četvrte ili pete godine ne znaju razlikovati stvarnost koja ih okružuje od medijske slike.

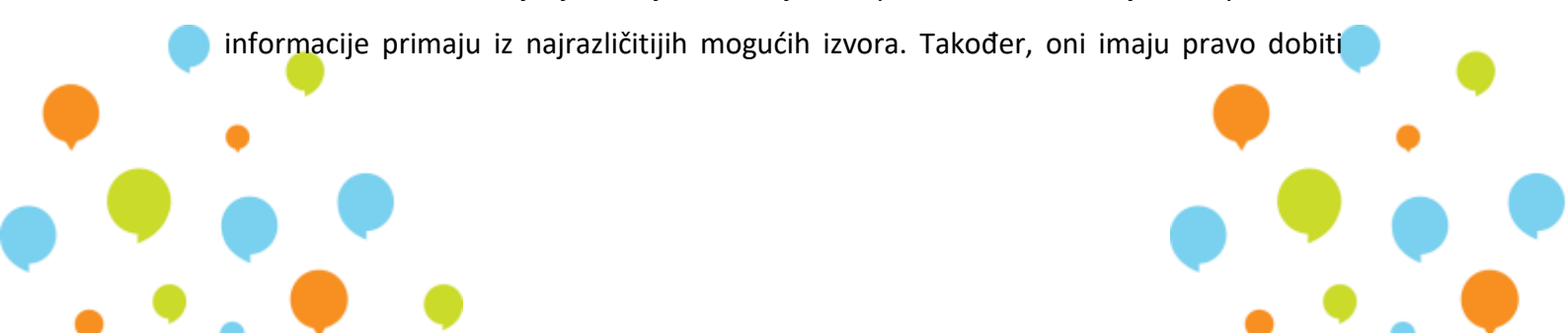
Njihova podložnost manipulaciji reklama vidljiva je i u sljedećem: trogodišnjaci već prepoznaju brendove i proizvode na policama, a do osme godine djeca samostalno donose većinu odluka o kupovini, bilo da troše vlastiti džeparac ili utječu na potrošnju svojih roditelja. Ipak, za tržište je najznačajnija njihova buduća potrošnja jer navike stečene u djetinjstvu ostaju za cijeli život pa je stoga utjecaj na djecu putem reklame, u dugoročnom smislu, izuzetno profitabilan. Zato zlatno pravilo marketinških stručnjaka glasi: „robnu marku utisni djetetu u glavu do desete godine starosti“. (N. Zgrabljic Rotar)

Takva vrsta manipulacije (koja nije obrazovanje ili odgoj ili priprema za život u zajednici) nego za cilj ima ostvarivanje nečije osobne koristi ili profita, dopustiva je u svijetu odraslih, ali je apsolutno nedopustiva kada su u pitanju djeca jer ih instrumentalizira i oni nemaju nikakve načine da se od toga obrane, odupru ili u odnosu na to zauzmu vlastiti stav, kao što to odrasli mogu. Zato je ona za njih štetna i mi ih od toga svakako moramo zaštititi.

Negacija

N1: Pravo na informaciju

Zabrana reklama namijenjenih djeci krši njihovo pravo na informaciju i to pravo da informacije primaju iz najrazličitijih mogućih izvora. Također, oni imaju pravo dobiti

priliku da sami zauzimaju svoja stajališta i formiraju svoja vlastita mišljenja i vrijednosti, a to mogu jedino tako što će za početak biti izložena različitim informacijama. Nadalje, ne smije se svesti svijet djeteta na svijet medija koji ih okružuje jer je njihovo okruženje sastavljeno od mnogih drugih čimbenika – društva, roditelja, obitelji, škole, vršnjaka itd. i to im sve omogućuje različite perspektive gledanja na stvari. kraju, roditelji i obrazovni sustav moraju biti ti koji će svojim utjecajem, odgojem i obrazovanjem pomagati djeci da postaju samostalni, zreli, odgovorni i kritični, kako prema reklamama, tako i prema svemu ostalome; a to neće postići braneći reklame i stavljajući dijete u sterilnu situaciju koja im zapravo onemogućava pripremu za život i razvoj, nego radeći svoj posao – odgovorno roditeljstvo.

4. ODS DA TREBA UVESTI KVOTE ZA ŽENE U SABOR

Afirmacija

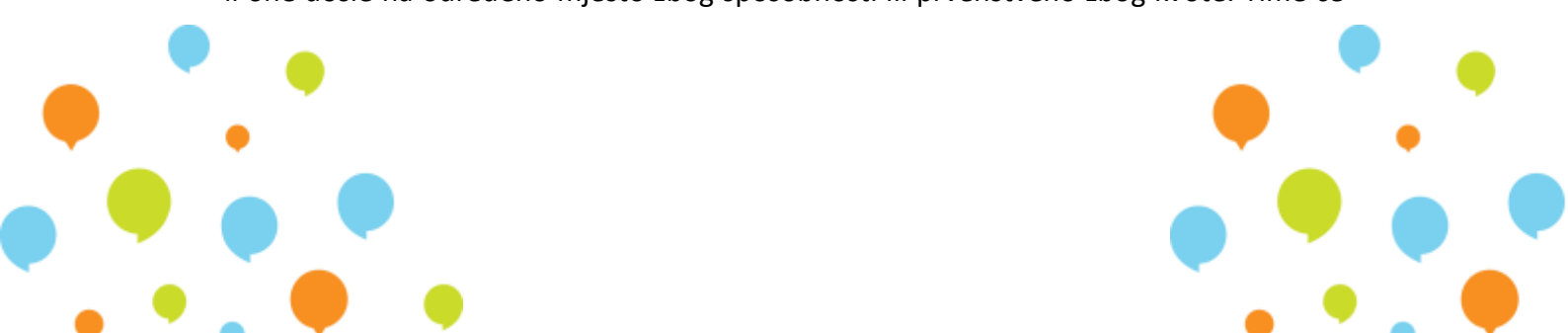
A1: Kvote za žene su efikasne za povećanje broja žena u politici

Uvođenjem kvota za žene se izravno povećava njihov broj, budući da im se garantira mjesto u Saboru. Ovo je efikasnije od drugih načina povećanja broja žena u politici (kao što je neformalno promicanje toga ili donošenje takvih propisa na razini pojedinih stranaka) zbog toga što obvezuje sve stranke, a ne samo one koje imaju to interno pravilo ili u čijem radu i inače aktivno sudjeluje velik broj žena. Drugo, ženske kvote mogu motivirati druge žene na bavljenje politikom. Kad se postigne veća zastupljenost žena u Saboru i na stranačkim listama, ove žene mogu služiti kao modeli, uzori za druge žene. Uz to, time će se s vremenom mijenjati klima prema ženama u politici, pa će one u nju lakše ulaziti.

Negacija

A2: Kvote za žene mogu štetiti ženama u politici

Uvođenje kvota za žene može naštetiti kredibilitetu žena u politici jer se neće znati jesu li one došle na određeno mjesto zbog sposobnosti ili prvenstveno zbog kvote. Time će

doći u pitanje njihova kompetentnost i kredibilitet kako pred javnosti i biračima, tako i pred stranačkim (muškim) kolegama.

Nadalje, kvote za žene stavljaju žene u pasivnu poziciju u odnosu na diskriminaciju koja se prema njima u politici događa. Ova se diskriminacija može smanjiti ili ukinuti samo kroz zalaganje samih žena za to – na razini stranke i u javnosti. Uvođenje kvota će ovu borbu učiniti prividno nepotrebnom te će se žene manje angažirati u borbi za svoja prava, a budući da kvote čine prisilu za same stranke, niti one neće morati mijenjati svoje neformalne politike ili stavove, nego samo formalno zadovoljavati ovaj zahtjev.

5. ODS DA VISOKO OBRAZOVANJE TREBA BITI JAVNO FINANCIRANO

Afirmacija

A1: Dostupnost

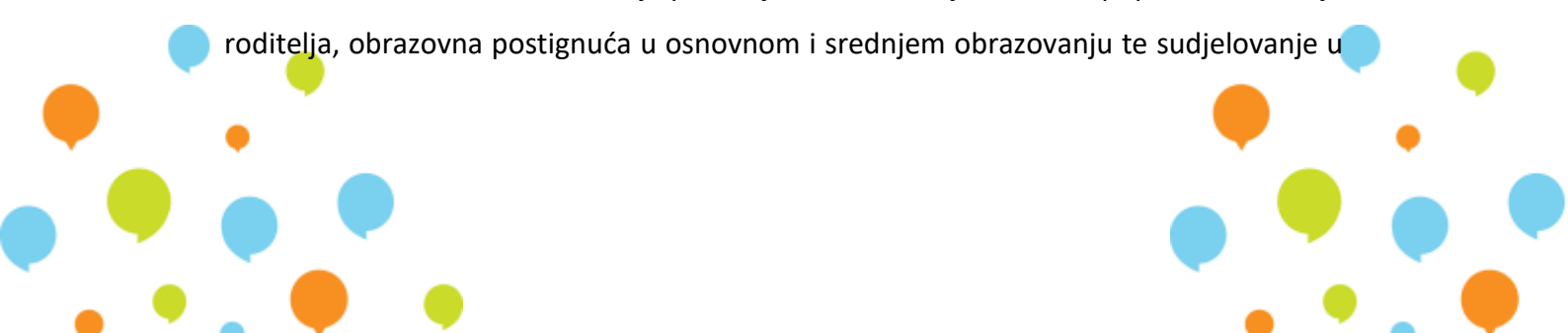
Pravo na obrazovanje je pravo prema svim konvencijama i poveljama i statutima.

Neko pravo nije pravo ako se ne primjenjuje i ako nema veliki broj korisnika. Dostupno visoko obrazovanje ljudsko je pravo čije ostvarenje govori o demokratičnosti, socijalnoj uključenosti i socijalnoj odgovornosti. Povijesno gledajući, javno financirano obrazovanje jest jedna od tekovina demokratizacije školstva i društva u širem smislu, što hoće reći da se tim procesom želi uključiti u sistem što veći broj ljudi. Obrazovanje je pravo svih građana i svima treba pripadati podjednako, bez obzira na njihovo financijsko stanje. Prema tome, i visoko obrazovanje mora biti jednako dostupno svima, bez obzira na njihov socioekonomski status. Ono ne smije biti privilegij bogatih, nego zajedničko dobro cijelog društva. Javno financirano obrazovanje omogućava rast postotka visokoobrazovanih ljudi, što doprinosi razvoju društva i konkurentnosti radne snage.

Negacija

N1: Ne doprinosi smanjenju socijalne nejednakosti

Većina međunarodnih istraživanja pokazuje da nefinancijski faktori, poput obrazovanja roditelja, obrazovna postignuća u osnovnom i srednjem obrazovanju te sudjelovanje u

predškolskom odgoju imaju često presudan utjecaj na mogućnost i/ili odlučivanje pojedinaca o upisivanju visokog obrazovanja. To znači da ukidanje školarina, odnosno javno financirano obrazovanje neće utjecati da siromašniji slojevi više upisuju fakultete. Isto će vrijeme ukidanje školarina značiti da ti siromašni koji ionako, zbog svojih razloga ne koriste visoko obrazovanje, financiraju plaćanjem poreza isto to visoko obrazovanje bogatijim građanima koji se za njega odlučuju puno češće. Postoje bolje alternative za rješavanje tog socijalnog pitanja - istraživanja pokazuju kako nepostojanje školarina nije samo po sebi dovoljno za rješavanje slabog pristupa visokom obrazovanju, te da kvalitetni i sveobuhvatni sustavi studentske potpore imaju važniju ulogu u povećanju pristupa visokom obrazovanju. Alternativa može biti sustav stipendija. Praksa pokazuje da zemlje s najvećim školarinama imaju najkvalitetnije sustave stipendija.

